

Pani
Monika Donke-Cieślewicz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki
Spolecznej
Wielkopolski Urząd Wojewódzki

Szanowna Pani Dyrektor,

nawiązując do pisma z dnia 25 sierpnia br., znak: PS-II.002.38.2017.12, dotyczącego interpretacji zasad udzielania pomocy finansowej w formie zasiłków celowych z pomocy społecznej, Departament Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego przedstawia następujące stanowisko.

*Zasady udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych, znak: DOLIZK-IV-775-10/2017 z dnia 17.08.2017 r., zmienione pismem znak: DOLIZK-IV-775-20/2017 z dnia 29.08.2017 r. określają zamknięty katalog podmiotów uprawnionych do zasiłku celowego na remont budynku/lokalu mieszkalnego. Katalog ten obejmuje osoby będące właścicielami budynku/lokalu mieszkalnego oraz najemców (po uzyskaniu zgody właściciela na remont obiektu) - pkt. II.3 i pkt II.4 *Zasad*. Nie obejmuje natomiast samoistnych posiadaczy nieruchomości - osób, które faktycznie władają nieruchomością jak właściciel, ale nie są jej właścicielem.*

Spełnienie przesłanek uprawniających do przyznania ww. zasiłku należy badać na dzień wystąpienia zdarzenia klęskowego uzasadniającego przyznawanie pomocy. Uprawnionym do przyznania zasiłku jest rodzina lub osoba samotnie gospodarująca, która prowadziła gospodarstwo domowe w dniu zdarzenia klęskowego, w wyniku którego budynek został uszkodzony, a także w tym dniu posiadała tytuł do zajmowania tej nieruchomości (prawo własności lub tytuł najmu budynku/lokalu). Odpowiednio do powyższego osoby, które w dniu zdarzenia klęskowego nie posiadały tytułu do zajmowania uszkodzonego budynku, nie są uprawnione do przyznania przedmiotowego zasiłku ze środków pochodzących z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Zgodnie z przywołanymi na wstępie *Zasadami* Ministra SWiA również późniejsze nabycie własności nieruchomości nie uzasadnia przyznania zasiłku.

Mając powyższe na względzie podkreślić należy, że w wyniku upływu terminu zasiedzenia następuje ex lege nabycie własności nieruchomości przez jej posiadacza samoistnego. Kwestię zasiedzenia reguluje art. 172 kodeksu cywilnego. Stwierdzenie przez sąd zasiedzenia nieruchomości ma charakter deklaratoryjny. Odpowiednio do powyższego osoba wnioskująca o zasiłek powinna przedstawić orzeczenie sądu w przedmiocie stwierdzenia zasiedzenia. W przypadku, gdy takie postępowanie nie zostało przeprowadzone niezbędne jest uprawdopodobnienie w trakcie prowadzonego postępowania o przyznanie zasiłku celowego zasiedzenia zajmowanego budynku/lokalu. W przypadku, gdy właściciele budynku/lokalu nie żyją, przyznanie zasiłku możliwe będzie po przedstawieniu postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku na rzecz osób wnioskujących o zasiłki celowe albo - w szczególności

uzasadnionych przypadkach - ustalenie, że wnioskodawcy są potencjalnymi spadkobiercami. Ustalenie takie również powinno być dokonane w trakcie prowadzonego postępowania.

Odnosząc się do zapytania dotyczącego możliwości rozliczenia wydatków dokonanych przed wydaniem decyzji administracyjnej o przyznaniu zasiłku celowego, informuję, że zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.) przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Decyzja w sprawie przyznania lub odmowy przyznania świadczenia jest wydawana przez organ po zebraniu materiału dowodowego i w wyniku swobodnej jego oceny. Decyzja ta jest decyzją indywidualną. Powinna zatem zawierać, oprócz niezbędnych elementów decyzji określonych w art. 107 kodeksu postępowania administracyjnego, postanowienia odnoszące się indywidualnie do osoby uprawnionej do zasiłku, w tym powinna określać szczegółowe warunki rozliczenia przyznawanej pomocy. Powinna określać nie tylko kwotę pomocy, ale także jej przeznaczenie i sposób rozliczenia się z przyznanego wsparcia. Ocena wiarygodności dokonanych wydatków (przedstawionych w fakturach lub rachunkach) pozostaje w gestii organu udzielającego pomocy. Podkreślić jednak należy, że rozliczeniu ze środków ww. rezerwy celowej powinny podlegać tylko faktury i rachunki wystawione w związku z remontem/odbudową budynku/lokalu mieszkalnego, pozostającym w związku ze zniszczeniem lub uszkodzeniem takiego obiektu w wyniku danego zdarzenia klęskowego.

Zgodnie z pkt I.15 przywołanych na wstępie *Zasad* osoby uprawnione powinny przedstawić faktury i rachunki potwierdzające poniesienie wydatków związanych z remontem/odbudową budynku/lokalu, dokonanych z kwoty przyznanego zasiłku. W konsekwencji istotne jest, aby przedstawione faktury lub rachunki potwierdzały wydatki związane z remontem, albo odbudową, budynku/lokalu mieszkalnego lub budynku gospodarczego, pozostającymi w związku ze zniszczeniem lub uszkodzeniem takiego obiektu. Stosownie do powyższego możliwe jest przedstawienie faktur z datą wcześniejszą niż data wydania decyzji w sprawie przyznania zasiłku, czy też data złożenia wniosku o pomoc, jeżeli wydatki na niej potwierdzone poniesione zostały na prace remontowe prowadzone w celu usunięcia szkód wyrządzonych katastrofą naturalną w obiekcie określonym w decyzji o przyznaniu zasiłku. Ponadto w przypadku rozliczenia zasiłku celowego w kwocie powyżej 20 tys. zł udokumentowane koszty powinny odpowiadać odpowiednio wycenienie kosztów dokonanej przez osobę posiadającą uprawnienia zawodowe w zakresie szacowania nieruchomości albo przez komisję do spraw szacowania szkód, w której udział wzięli pracownik organu nadzoru budowlanego (pkt. IV.5 ww. *Zasad*).

Z poważaniem

Andrzej Świderek
(podpisano elektronicznie)
Dyrektor

Podpis elektroniczny zweryfikowany
w dniu... 4.9.17 ... Wynik weryfikacji:
ważny/nieważny/brak możliwości weryfikacji

Starszy inspektor
Bartosz Uścibiał
Wydruk wykonany
w dniu 4.9.17